

Metodika pro praxi

Metodický list

01/08

SKOT

INFORMACE PRO CHOVATELE, PORADCE A PROJEKTANTY

METODY INTENZIVNÍHO VÝKRMU SKOTU technologie a technika ustájení

V posledním období přibývá zájemců o informace k výstavbě nových stájí, rekonstrukci starších objektů a technologií vhodných pro výkrm býků. Kvalitní ustájení, příznivé podmínky prostředí, tj. výživa a krmění, ošetřování, stájové mikroklima a jiné faktory jsou rozhodující pro užitkovost a ekonomiku výkrmu.

Snaha o zkrácení doby výkrmu, resp. urychlení obratu zástavu je v zájmu každého progresivního chovatele.

I. Cíl metodiky

V současné době se lze často setkávat s neadekvátními podmínkami ustájení. Chovatelé investují pouze do zkvalitnění chovných podmínek dojníc, avšak nároky vykrmovaného skotu na optimální chovné prostředí jsou na stejně vysoké úrovni. Intenzivní výkrm byl a dosud je na okraji zájmu chovatelů. Tento trend je nutné změnit! Produkce kvalitního hovězího masa a produkce mléka by se měly vzájemně prolínat.

Nároky skotu na chovné prostředí, ustájení aj. se s věkem mění, ale v běžné praxi se bohužel uplatňuje pravidlo „výkrm ve stejných podmínkách od zástavu do vystájení“. To negativně ovlivňuje ekonomiku výkrmu.

Metodika vychází z řešení Výzkumného záměru MZE0002701402.

6 ZÁKLADNÍCH PRAVIDEL intenzivního výkrmu

1. Uplatňovat vysokou náročnost na ustájení, použité technologie (investice), výživu a krmění, ošetřovatelskou péči, pravidelnou kontrolu objektů a stájí aj.
2. Pouze vysoká úroveň hmotnostních přírůstků ($>1300 \text{ g.d}^{-1}$) zaručuje rentabilitu a tvorbu přiměřeného zisku.
3. Dodržovat kvalitní ošetřovatelskou péči - stejnou jako u kategorie dojníc nebo telat.
4. Volit vhodná plemena nebo křížence, a to s ohledem na lokální klimatické podmínky, typ ustájení, možnosti krmivové základny aj.
5. Pravidelně zjišťovat přírůstky hmotnosti! To je základním pilířem hodnocení míry efektivity výkrmu! Při nízkých přírůstcích je nutné hledat příčiny a tyto řešit (úprava mikroklima, výživy a techniky krmění, osvětlení aj.).
6. Zajistit vysokou úroveň chovného komfortu, dodržovat welfare, ale i zákonné normy a předpisy (s ohledem na Cross Compliance).
TOTO MUSÍ BÝT SAMOZŘEJMOSTÍ.

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v.v.i.

Praha Uhřetěves

II. VLASTNÍ POPIS METODIKY

Způsoby ustájení

VAZNÉ

- Vazný způsob ustájení je v současné době využíván pouze v malém rozsahu, a to v malochovech, kdy investice do výstavby vhodnějšího typu ustájení nejsou návratné.
- Výkrm býků ve vazných stájích, které v minulosti v našich podmínkách převažovaly, nelze považovat v žádném případě za perspektivní způsob produkce. Nejen, že nelze zabezpečit vhodné chovné prostředí pro zvířata, ale ani pracovní prostředí pro ošetřovatele. Nedostatečný pohyb zvířat, nevhodná stání, nesprávné způsoby fixace jsou příčinou stresů, vysoké četnosti úhynů a nutných porážek v důsledku poranění, nízké intenzity růstu, resp. devastace organismu.
- Tento systém v žádném případě nesplňuje požadavky na zajištění chovného komfortu, welfare a je v řadě bodů v rozporu s legislativními požadavky Cross Compliance.

VOLNÉ

- Předností volného způsobu ustájení je respektování biologicko-etologických požadavků zvířat s možností volného pohybu, odpočívat, vytvářet sociální hierarchii, pečovat o své tělo atd.
- Tento typ ustájení je pro intenzivní způsob výkrmu býků nejefektivnější a lze v něm dosahovat velmi vysokých přírůstků, a to za předpokladu splnění všech požadavků na komfortní chovné prostředí.
- V našich podmínkách jsou nejčastěji používány systémy
 - **STELIVOVÉ**
 - **BEZSTELIVOVÉ.**

STELIVOVÉ

BEZSTELIVOVÉ

VÝHODY

- + méně investičně náročné
- + splňují více ekologických požadavků
- + kvalitní stelivo – nejčastěji sláma může být vhodným doplňkem krmné dávky
- + zdravotní stav zvířat je lepší
- + pro zvířata je podestýlka pohodlnější
- + vyšší čistota zvířat (při adekvátním podestýlání)
- + produkce kvalitní chlévské mrvy

- + vysoká produktivita práce (4 až 6 pracovních hodin na kus a rok)
- + lepší manipulovatelnost a odkliz kejdy
- + odpadá podestýlání
- + využití moderních technologií při odklizu kejdy
- + vysoká čistota zvířat (celoroštové ustájení)

NEVÝHODY

- vyšší spotřeba pracovního času a energie
- transport steliva a nutnost úpravy podestýlky v loži či boxu
- ztráta živin z hnoje
- při špatném skladování hnoje → ekologické riziko
- v letních měsících možné riziko zvýšeného výskytu hmyzu

- nároky na vyšší hygienu – vyšší výskyt znečištěných zvířat při povrchovém vyhrnování
- rizika spojená s podroštovým skladováním kejdy (ekologie - výron zápašných a škodlivých plynů)
- vyšší investiční náklady na technologické vybavení
- horší zdravotní stav, zvláště končetin, při nízkých přírůstcích
- rizika spojená s nevhodnou dobou aplikace kejdy

Stelivové systémy ustájení

HLUBOKÁ PODESTÝLKA

Ustájení intenzivně vykrmovaného skotu na hluboké podestýlce má pozitivní vliv na pohodu ustájených zvířat. Nevýhodou tohoto systému může být horší zdravotní stav, rizika nutných porážek nebo dokonce úhynů při nedodržení vhodného chovného prostředí. Ustájení na hluboké podestýlce má v porovnání s ostatními systémy nižší produktivitu práce, je zde dosahováno nižších denních přírůstků hmotnosti, značná část chovů má četné zoohygienické problémy a ekonomika výkrmu je v řadě případů prokazatelně horší. Na druhou stranu tento systém ustájení zvířatům vyhovuje po fyziologické stránce. Jsou zde předpoklady i pro ekologickou produkci kvalitního chlévského hnoje. Ten vzniká neustálým sešlapáváním hluboké podestýlky, která je denně obohacována novými výkaly a zvlhčována močí zvířat při pravidelném vrstvení nového podestýlkového materiálu.

Neustálým zvyšováním vrstvy hluboké podestýlky dochází k rychlejšímu průsaku tekutých složek do její spodní části, čímž je zajištěna relativní suchost lože a klesá spotřeba podestýlky.

Průměrná spotřeba nejčastěji používaného podestýlkového materiálu – slámy je na 1 DJ **5 až 8 kg.den⁻¹**.

Jedinou vhodnou variantou stavebního řešení jsou nezateplené a otevřené stáje příp. přístřešky s protiprůvanovými sítěmi.

Uzavřené stáje a staré objekty bez patřičných úprav v souladu s posledními poznatky z vědy a výzkumu představují riziko velmi špatného mikroklimatu, zoohygieny a celkové ekonomiky výkrmu.

ZÁKLADNÍ PARAMETRY - HLUBOKÁ PODESTÝLKA

Hmotnostní kategorie	Minimální plocha lehárny na ks	Hloubka kotce	Šířka krmiště	Šířka krmného místa (při krmení 1,5:1)
kg	(m ²)	(m)	(m)	(cm)
do 350	1,9	3,5 až 5,5	1,8 až 2,2	55
nad 350	2,8	4,0 až 5,8	2,0 až 2,5	68
nad 550	3,2	4,5 až 6,0	2,2 až 2,7	72

Pozn.: pro neodrohaný skot platí vyšší hodnoty (+10 %)

- ➔ Minimální kapacita objektu 20 ks, maximální 150 ks.
- ➔ Dodržení min. kubatury 6 m³ na 100 kg.ž.hm.
- ➔ Lehárna musí být opatřena vodou nepropustnou „vanou“ pro hlubokou podestýlku, její objem koncipovat v závislosti na době výkrmu, věku a hmotnosti, množství podestýlky atd. (3 až 6 měs.)
- ➔ Pravidelné a důkladné vyskladňování hnoje je v rozmezí od 6 týdnů až do 6 měsíců v závislosti na kubatuře a stupni naplněnosti vany.
- ➔ Expozice krmiště se doporučuje na J nebo JV.
- ➔ Šířku krmiště volit v závislosti na šířce používané mechanizace.
- ➔ Poměr krmení 1:1,5, nebo 1:1 je v závislosti na délce krmného žlabu, počtu zvířat a četnosti přihřnování.
- ➔ Obvodové stěny u leháren musí být otevíratelné.
- ➔ Nastýlání je v intervalu 2 až 3 dní, v dávce 5 až 8 kg suché slámy na DJ a den.
- ➔ Temperovaná napajedla o objemu alespoň 150 až 200 litrů a více, umístit na rozhraní kotce a krmiště.
- ➔ Lepší výsledky se dosahují při menším počtu býků ve skupině (kotci)

- ➔ Zásadně nevolit variantu jednoprostorových kotců (krmiště a lehárna plní společnou funkci).
- ➔ Stáj či přístřešek je vhodné opatřit manipulační chodbou, která umožní pravidelně kontrolovat zdravotní stav vykrmovaných býků (šířka min. 800 mm).

Schéma přístřešku pro ustájení býků na hluboké podestýlce – příčný řez

kategorie ustájených býků 200 až 650 kg

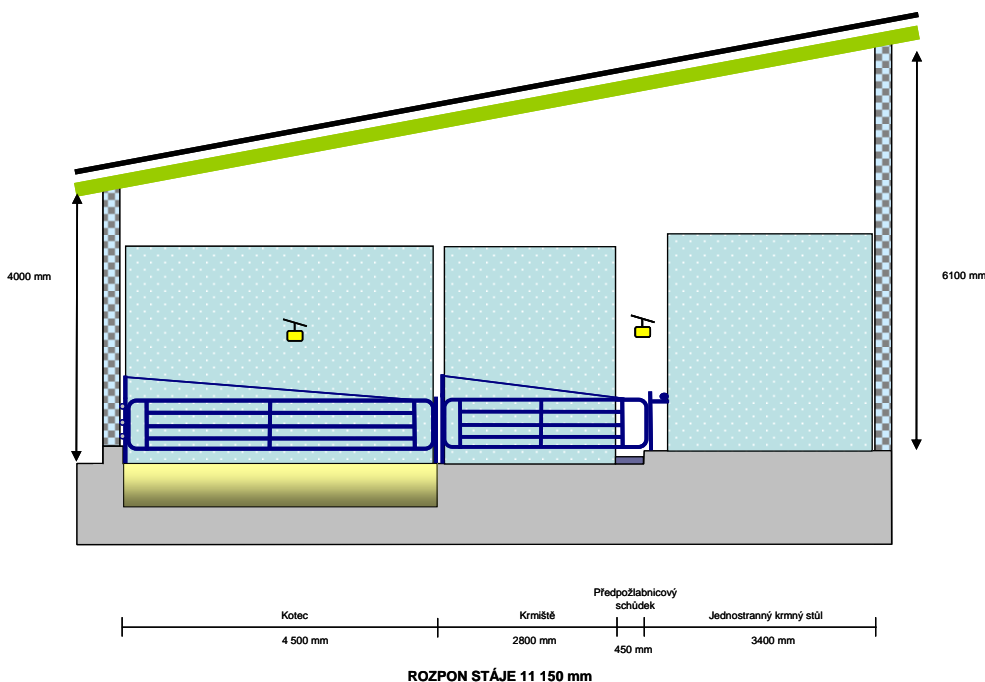
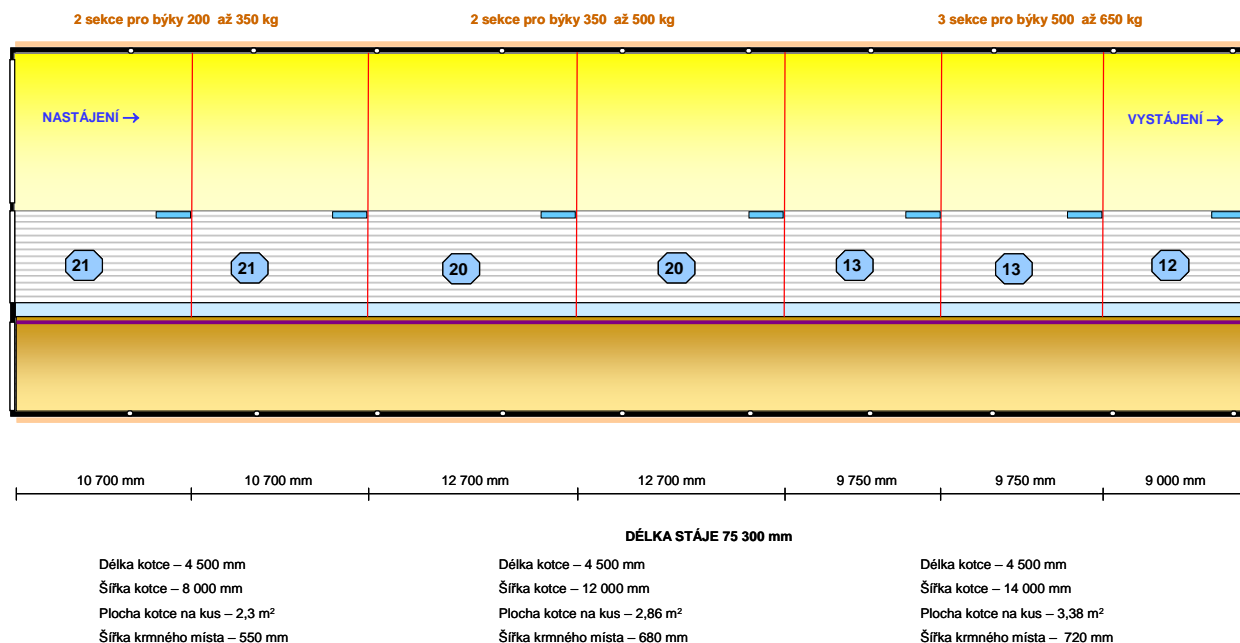

Schéma přístřešku pro ustájení býků na hluboké podestýlce – půdorys

kategorie ustájených býků 200 až 650 kg

SPÁDOVÉ LOŽE S VYSOKOU PODESTÝLKOU

Tento systém ustájení je využíván v případech nízkého počtu intenzivně vykrmovaného skotu na farmě a především při rekonstrukcích starších stájových a nestájových objektů.

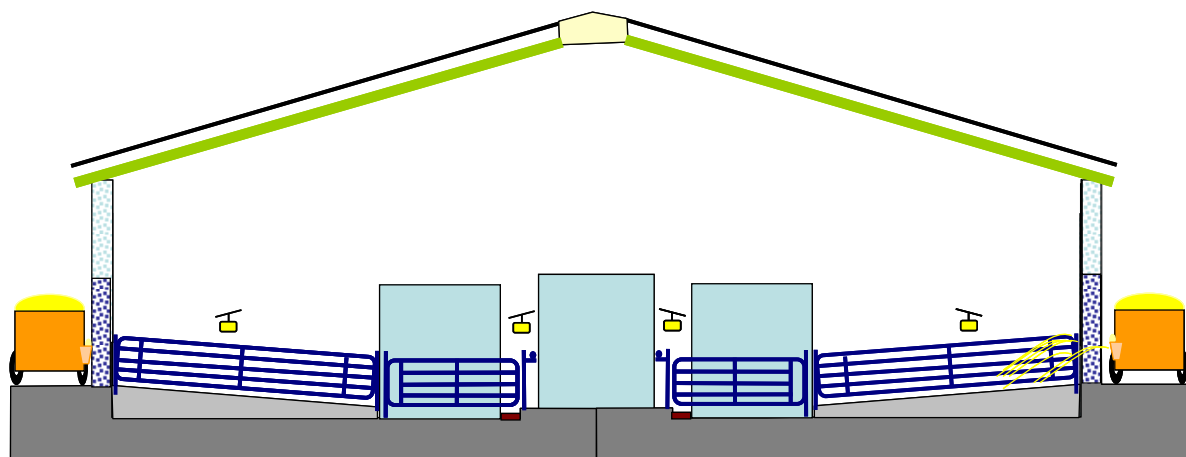
Principem je nastýlání na vyvýšenou stranu vypádaného lože, kdy vlivem intenzivního sešlapávání je mrva posouvána ve spádu 5 až 10 % po podlaze lože a pohybem zvířat vytlačována do hnojné chodby resp. krmiště. Určení vhodného sklonu je ovlivněno např. kategorií ustájených zvířat, jejich počtem, hmotností, věkem, délkou lože, délkou řezanky atd.

Platí pravidlo, že čím lehčí a mladší je chovaná kategorie a čím je delší sláma, tím větší sklon volíme. Naopak, pokud je podlahová plocha více zatížena, nebo je menších rozměrů, lze uvažovat o sklonu nižším. Ustájení spojuje výhody ustájení na hluboké podestýlce a plochem loži. Úspora slámy (podestýlky) zde představuje až 50 %. K dalším výhodám patří plná mechanizace základních pracovních operací a produkce relativně kvalitního chlévské mrvy. K nevýhodám patří horší čistota zvířat a vyšší četnost poranění a projevů neklidu v porovnání např. s boxovým ustájením.

ZÁKLADNÍ PARAMETRY - SPÁDOVÉ LOŽE

Hmotnostní kategorie	Celková plocha na kus	Plocha nastýlaného lože na ks	Šířka krmného místa na ks	Šířka průjezdného krmiště	Hloubka nastýlaného kotce	Šířka neprůjezdného krmiště	Hloubka nastýlaného kotce bez návaznosti na krmiště
kg	m ²	m ²	cm	cm	cm	cm	cm
do 200	1,8	1,2	45	170	250	140	370
do 350	2,5	1,7	54	200	300	170	450
do 500	3,3	2,2	62	235	350	200	550
nad 500	3,5	2,5	72	235	380	230	550

- ➔ Technologie je vhodná pro stáje s kapacitou 20 až 150 ks.
- ➔ Dodržení kubatury min. 6 m³ na 100 kg.ž.hm.
- ➔ Vyšší kapacity prodlužují délku setrvání techniky ve stáji při rutinně pracovních operací, čímž vzrůstá neklid zvířat.
- ➔ Vhodné jsou přístřeškové a otevřené stáje.
- ➔ Lehárna navazuje na krmiště, které je přizpůsobené průjezdu mechanizace.
- ➔ Expozice krmiště se doporučuje na J nebo JV.
- ➔ Poměr krmení 1:1,5, nebo 1:1 v závislosti na délce krmného žlabu a počtu zvířat, resp. na četnosti přihrnování krmiva.
- ➔ Vyhřnování mrvy z krmiště musí být v pravidelných jedno nebo dvoudenních intervalech případně denně vyhřnovací lopatou.
- ➔ Množství podestýlky se pohybuje mezi 1,5 až 4 kg na DJ a den.
- ➔ Temperovaná napajedla o objemu 150 až 200 litrů a více, umístit na rozhraní kotce a krmiště.
- ➔ Vrstva podestýlky na spádovém loži se nevyhřnuje.

Návrh otevřené stáje se spádovými loži a vysokou podestýlkou - příčný řez

Schéma přístřešku pro ustájení býků na spádových ložích s vysokou podestýlkou – příčný řez

kategorie ustájených býků 200 až 500 kg

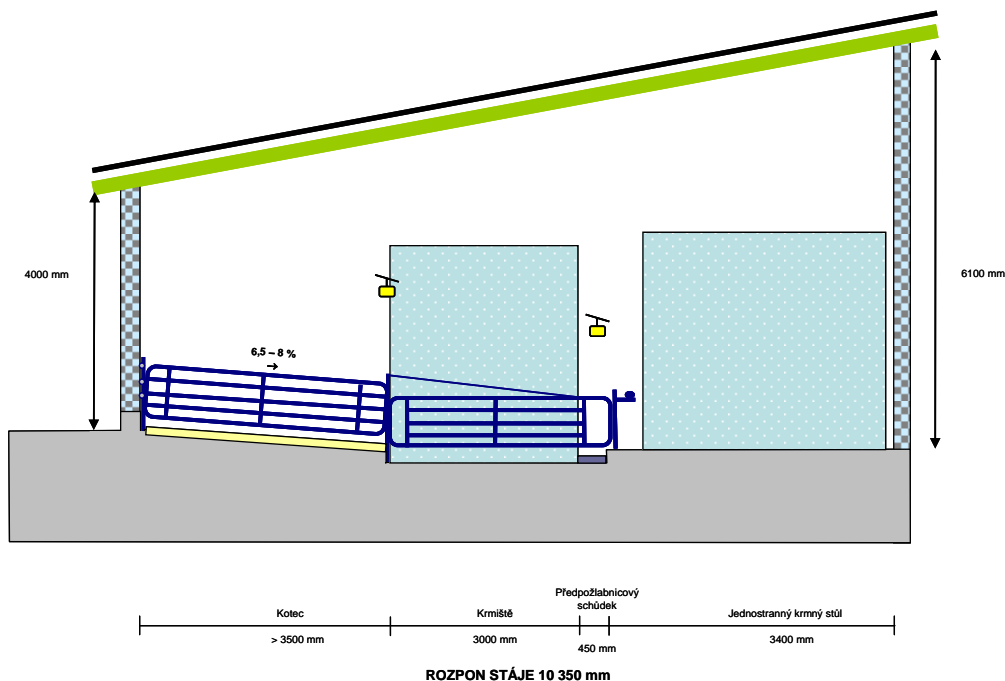
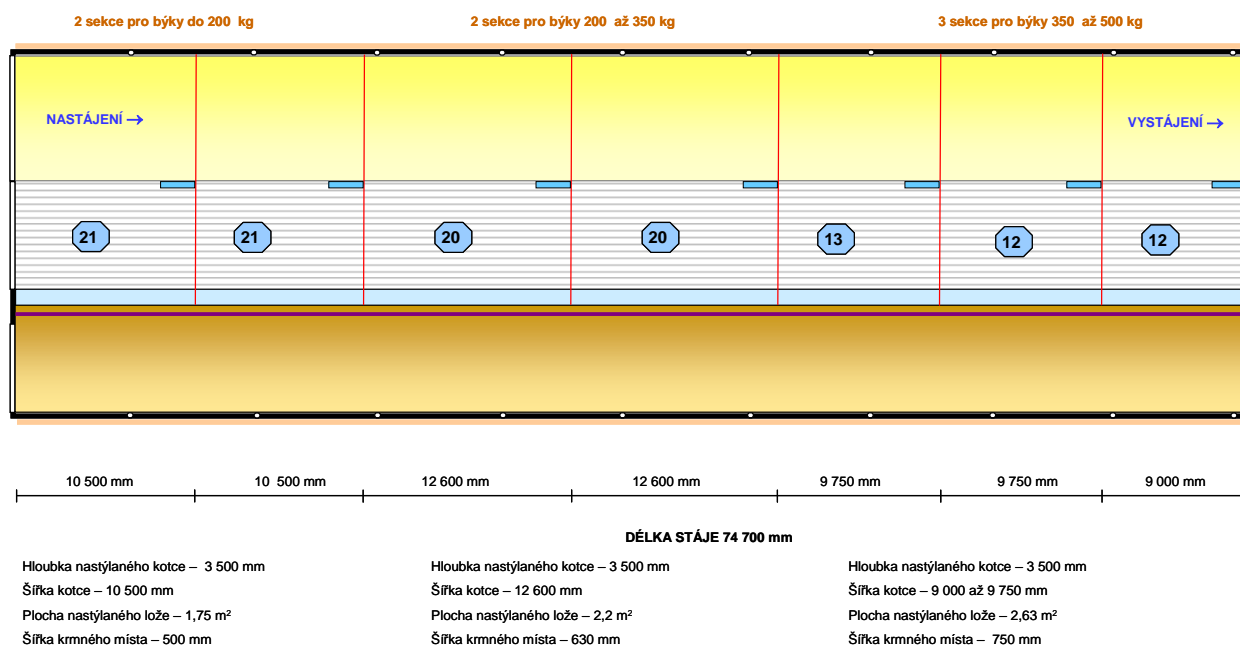

Schéma přístřešku pro ustájení býků na spádových ložích s vysokou podestýlkou – půdorys

kategorie ustájených býků do 500 kg

VOLNÁ BOXOVÁ STÁJ

Volné bojové stáje představují v současné době nejhodnější a nejprogresivnější způsob ustájení všech kategorií skotu, a to jak z hlediska respektování základních etologických požadavků skotu, tak i z hlediska úspor spotřeby pracovního času, minimalizují znečištění jak samotných zvířat, tak i boxů.

U výkrmu býku v těchto technologiích při dodržení vhodného chovného prostředí je dosahováno velmi dobrých výsledků produkce a příznivé ekonomiky. Volná boxová stáj v sobě zahrnuje jak možnosti volby systému stelivového, tak i bezstelivového.

PŘEDNOSTI boxových stájí:

- 👉 Vynikající zdravotní stav.
- 👉 Minimální výskyt poranění (boxy pro býky jsou ve své zadní části opatřeny „protivzeskokovou“ zábranou).
- 👉 Plná mechanizace pracovních operací.
- 👉 Vynikající čistota zvířat.
- 👉 Zklidnění zvířat.
- 👉 Optimální intenzita růstu.
- 👉 Možnosti nerušeného odpočinku zvířat v boxech atd.

Volná boxová výkrmna na Účelovém hospodářství v Uhřetěvsi

NEVÝHODY boxových stájí:

- 👉 Náročnější přesuny zvířat mezi skupinami.
- 👉 Větší investiční náročnost na instalaci zábran a z toho vyplývající o 10 až 20 % vyšší investiční náklady v porovnání s předchozími systémy ustájení vykrmovaného skotu. Ty jsou vyrovnány vynikající úrovní provozních nákladů, ale i růstových schopností.

ZÁKLADNÍ PARAMETRY - BOXOVÉ LOŽE

Hmotnostní kategorie	Rozměry boxů		Sklon zadní části boxu	Výška boxové zábrany	Minimální šířka krmíště **)	Minimální šířka chodby mezi boxy
	délka *)	šířka				
kg	cm	cm	%	cm	cm	cm
do 300	170/185	80	4	80	230	200
do 400	180/200	90	4	90	250	200
do 500	200/215	105	5	100	250	230
do 600	220/235	115	5	110	280	250
nad 600	235/250	120	5	115	300	280

*) x/y x - protilehlé; y - individuální

**) šířka krmíště je daná použitou mechanizací

- ➔ Dodržení min. kubatury 6 m³ na 100 kg.ž.hm.
- ➔ Technologie je vhodná pro stáje s kapacitou 100 až 250 ks.
- ➔ Poměr krmení 1:1,5, nebo 1:1 v závislosti na délce krmeného žlabu a počtu zvířat, ale i na frekvenci zakrmování a přihrnování krmiva.
- ➔ Odkliz mrvy pomocí mechanizace nebo stacionární linky (shrnovačem) se nejčastěji uskutečňuje vyhrnováním z hnojných chodeb mezi řadami boxových loží a z prostor krmíště v pravidelných, alespoň 24hodinových intervalech.
- ➔ U stelivových boxů je dávka podestýlky 0,7 až 2 kg na kus a den.
- ➔ Temperovaná napajedla o objemu alespoň 150 litrů, lépe 200 l a více, umístit v pohybových chodbách mezi hnojnou a krmnou chodbou.

- ➔ Při užití zaroštovaných chodeb se významně sníží nutnost vstupu ošetřovatele mezi zvířata (snížení pracovní náročnosti resp. zvýšení bezpečnosti práce).

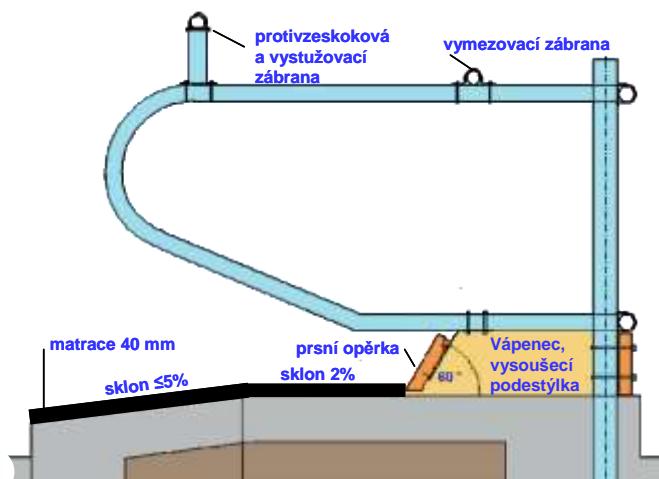

Schéma boxového lože pro vykrmované býky

Schéma přístřešku s jednořadými podestýlanými boxy – příčný řez

kategorie ustájených býků 351 až 500 kg

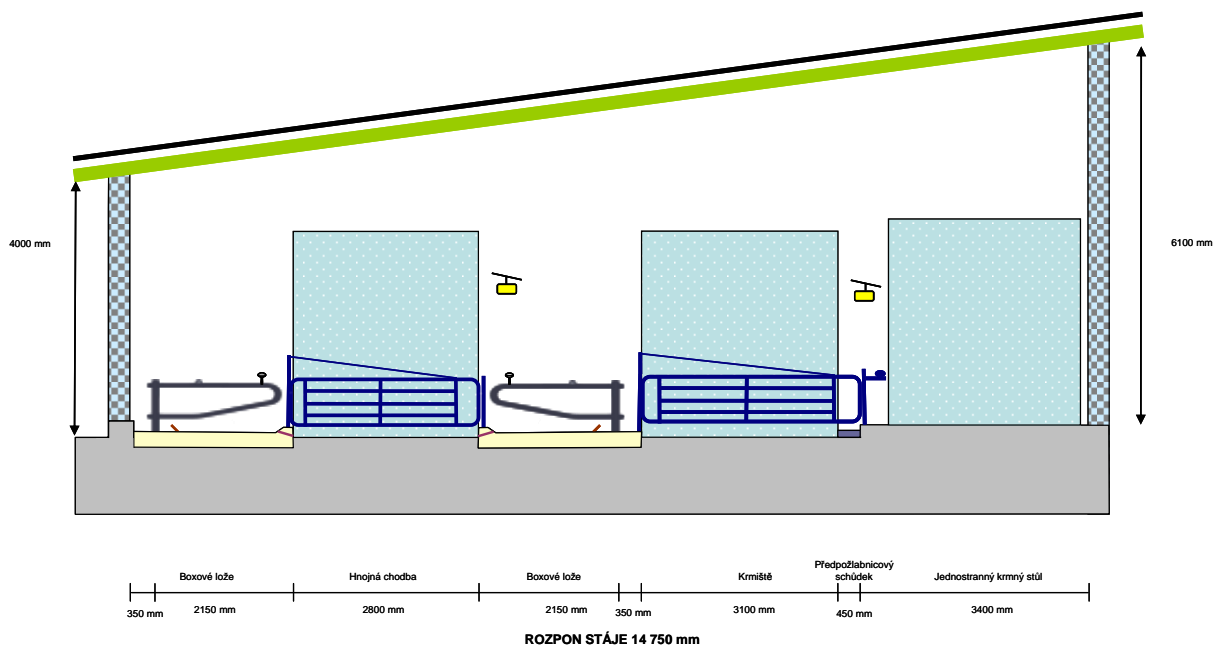
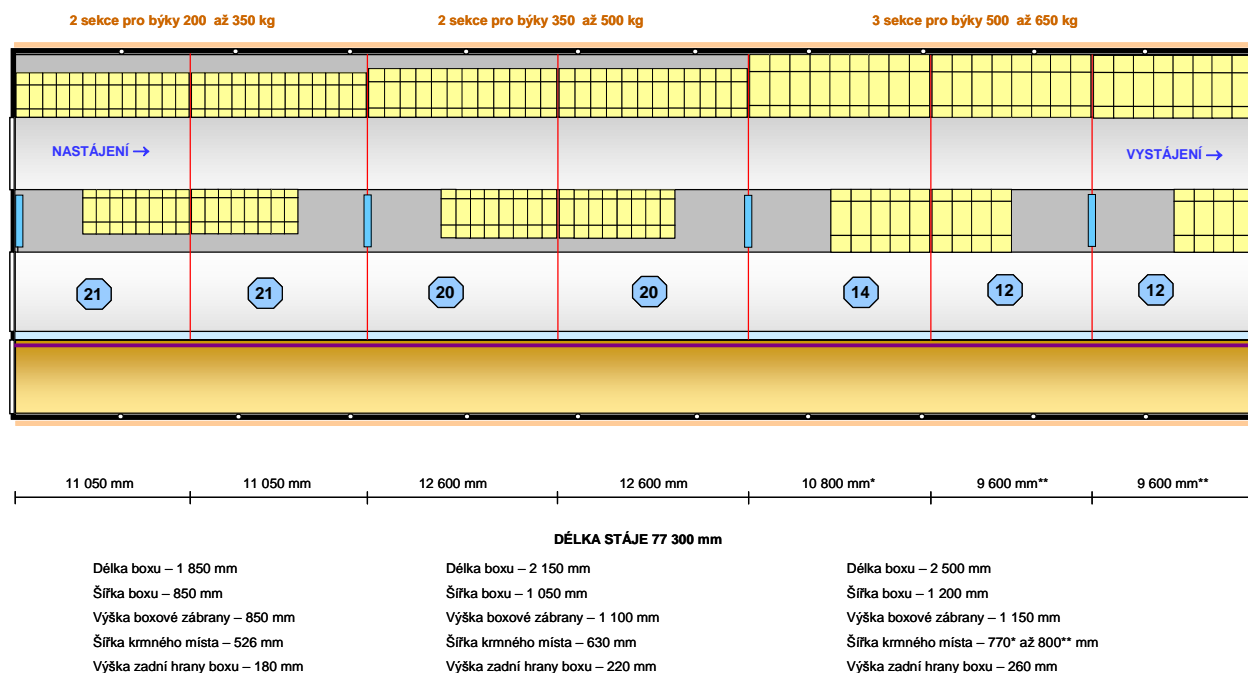

Schéma přístřešku pro výkrm 120 býků s jednořadovými podestýlanými boxy půdorys

kategorie ustájených býků 200 až 650 kg

CELOROŠTOVÉ USTÁJENÍ

Celoroštové kotcové ustájení u vykrmovaných býků je nejprogresivnější, i když investičně nejnáročnější variantou ustájení této kategorie.

Z dlouhodobého hodnocení výkrmů skotu vyplývá, že v celoroštových výkrmnách jsou nejen nejvyšší přírůstky hmotnosti, nejvyšší normy obsluhy a minimální provozní náklady, ale výkrmný jsou dobře hodnoceny i z hlediska provozní spolehlivosti a vhodnosti tohoto systému ustájení, krmení a odkluzu kejdy a čistoty zvířat.

Výstavba celoroštových výkrmů skotu se bohužel omezila právě pro její vyšší investiční náročnost. Stáje jsou vybavené kotci s roštovými podlahami.

PŘEDNOSTI

- 👉 Vysoká intenzita produkce, včetně produktivity práce (4 až 6 pracovních hodin na kus a rok).
- 👉 Minimální pracovní náklady.
- 👉 Vysoká provozní spolehlivost.
- 👉 Vysoká úroveň čistoty zvířat.

Poměr mezi nášlapnou plochou a mezerou mezi roštnicemi a zešikmení bočních ploch roštnic musí:

- ➔ umožňovat průchod pevných výkalů do podroštového prostoru
- ➔ odpovídat hmotnosti, resp. kategorii skotu s přihlédnutím k chovanému plemeni

Výkrm v celoroštových kotcích

Použitím pryžových matrací se štěrbinami na betonové roštnice se eliminuje větší zátěž končetin

Zvířata se pohybují, přijímají krmivo a leží na zarošтовané podlaze, přičemž výkaly prošlapují meziroštnicovými mezerami do podroštového prostoru. K ležení využívají celé plochy kotce, včetně krmíště. Nejrozšířenější jsou železobetonové roštnice (plastové a dřevěné jsou vzhledem k nedostatečné odolnosti méně vhodné). Roštnice musí být z kvalitního materiálu, bez ostrých hran a výtluků s převýšením mezi jednotlivými nášlapnými plochami max. 5 mm.

NEVÝHODY

- 👉 Mírná problematická při nízkých teplotách.
- 👉 Větší zátěž končetin při nízkých přírůstcích (nevýhody betonové podlahy se eliminují pryžovými matracemi se štěrbinami).
- 👉 Větší podíl nutných porážek při dosažení nižších přírůstků než ve výše popsaných systémech ustájení.
- 👉 Náročnost na technické a technologické vybavení stáje (např. podroštová část) a vysoké investiční náklady (až o 30 % vyšší oproti boxovému ustájení).

ZÁKLADNÍ PARAMETRY - CELOROŠTOVÉ USTÁJENÍ

Hmotnostní kategorie	Roštnice nášlapná šířka	Maximální mezera – šířka	Minimální plocha kotce na kus	Minimální šířka kotce	Šířka krmného místa na kus
kg	mm	mm	m ²	mm	mm.ks ⁻¹
200	80 až 100	25	1,3	2300	450
300	100 až 120	30	1,7	2800	520
400	120 až 140	35	2,0	3300	560
500	120 až 140	40	2,3	3300	640
> 600	120 až 140	40	2,5	3800	720

- ➔ Dodržení kubatury min. 6 m³ na 100 kg.ž.hm.
- ➔ Technologie je vhodná pro stáje s kapacitou 80 až 250 ks.
- ➔ Nutnost vytvářet skupiny v hmotnosti 130 až 200 kg, velikost skupin v první polovině výkrmu max. 20 až 25 ks.
- ➔ Nutná návaznost na předchozí hmotnostní kategorie.
- ➔ Poměr míst u krmného žlabu 1:1 nebo 1:1,5 při krmění směsnou krmnou dávkou (TMR) a při časté frekvenci přihřnování krmiva.
- ➔ Podroštové komorové skladovací jímky jsou méně vhodné.
- ➔ Temperovaná napajedla o objemu alespoň 150 litrů, lépe 200 l a více, umístít mimo plochy, kde zvířata nejčastěji zalehávají.

Schéma kotcového celoroštového přístřešku – příčný řez

kategorie ustájených býků 201 až 350 kg

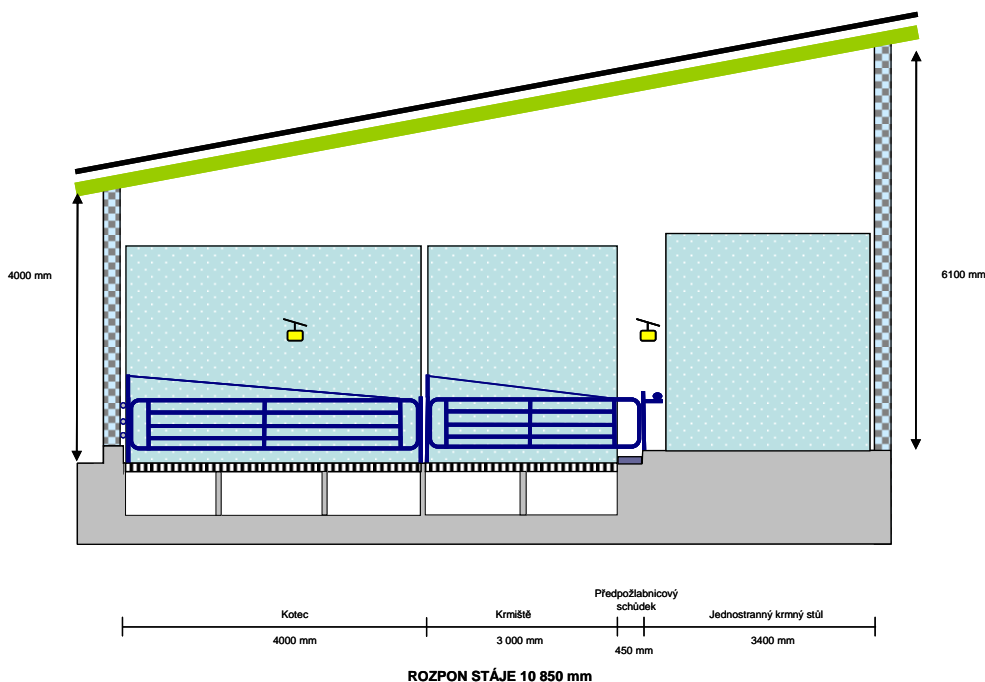
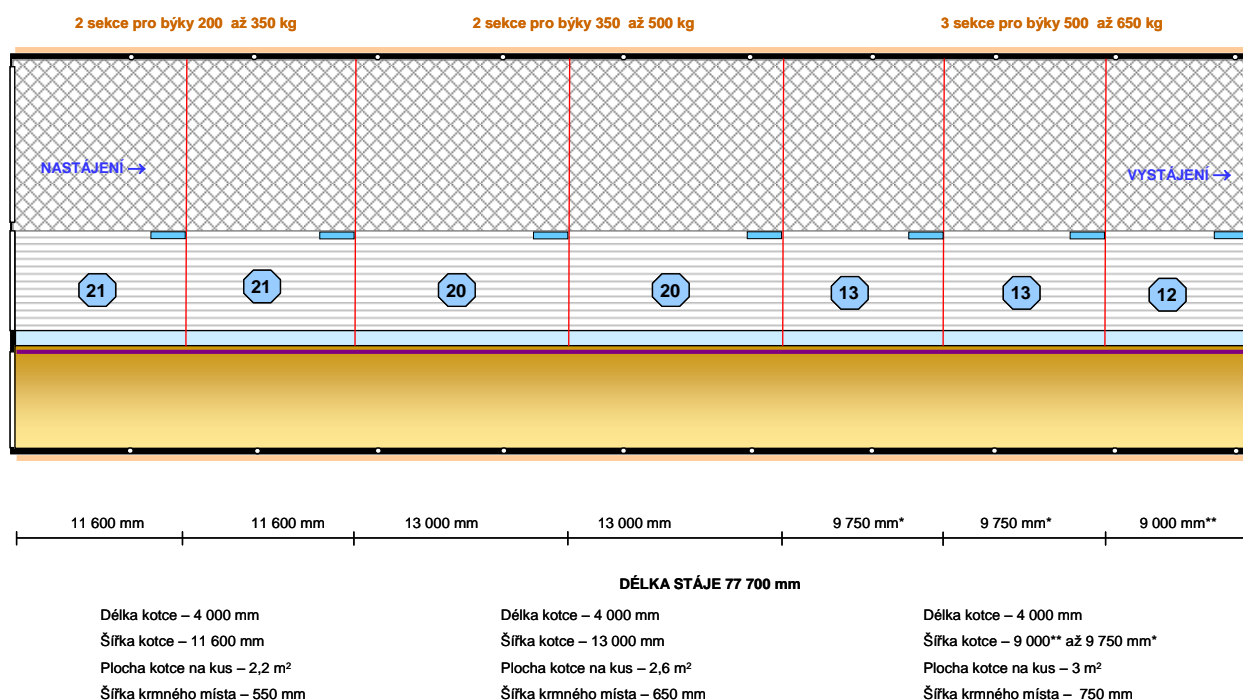

Schéma kotcového celoroštového přístřešku pro výkrm 120 býků – půdorys

kategorie ustájených býků 200 až 650 kg

ORGANIZACE INTENZIVNÍHO VÝKRMU SKOTU

CHOVATELSKÉ ZÁSADY - DOPORUČENÍ

1. Rozdělit vykrmovaná zvířata (6 až 18 měsíců) na min. tři hmotnostní kategorie.
2. Každá kategorie by měla být rozdělena do hmotnostně vyrovnaných skupin.
3. Počet kotců závisí na počtu vykrmovaných zvířat (+ rezerva).
4. Využívat plemena kombinovaného typu, případně kříženců masného typu, kde lze s úspěchem využít heterozního efektu.
5. Maximálně se přiblížit genetickému potenciálu zvířat, který představuje přírůstek živé hmotnosti až 1800 g na kus a den.
6. Krmít směsnou krmnou dávkou (kvalitní kukuřičné siláže, seno, sláma, doplňkové směsi, a vitamino-minerální doplňky, případně i syntetická krmiva močovina aj.).
7. Směsnou krmnou dávkou diferencovat podle věku zvířat.
8. Zakládat krmivo 2 až 4x denně.
9. Poměr počtu zvířat k počtu míst u žlabu se při 2x až 4x denním zakrmování doporučuje 1:1, při 4x denním zakrmování, nebo min. 6x denním přihřování 1:1,5.
10. Zajistit napájení s dostatečně objemnými (min. 150 l) temperovanými a dobře čistitelnými napajedly, která jsou umístěna v dostatečné vzdálenosti od leháren či boxů.
11. Dodržet technologickou návaznost po celou dobu výkrmu (hluboká podestýlka vers. celoroštové kotce).
12. Dodržovat minimální plochy v závislosti na věku zvířat a tím snížit riziko: pomalého růstu, výskytu poranění a zhoršené pohody zvířat apod.
13. Denně kontrolovat zdravotní stav zvířat a v pravidelných intervalech (nejlépe čtvrtletně) vážit alespoň 10 % zvířat pro vyhodnocení efektivity výkrmu.
14. Výkrm ukončit v živé hmotnosti 500 až 650 kg, protože vyšší hmotnosti zhoršují ekonomiku výkrmu (tvorba loje).
15. Zkrátit dobu výkrmu, resp. urychlit obrat zvířat (snaha o maximální efektivitu výkrmu – cíl kvalitního managementu).
16. Eliminovat jakékoliv stresové faktory (chovný diskomfort), které negativně ovlivňují intenzitu růstu.

ZÁSADY VYTVÁŘENÍ SKUPIN

- V chovech s výkrmem více plemen je nutné tvořit skupiny podle plemene a užitkového typu.
- Včasná tvorba skupin – zástavová hmotnost od 150 do 200 kg živé hmotnosti.
- V první polovině výkrmu, tj. do hmotnosti 350 kg jsou skupiny s 20 až 25 ks.
- V druhé polovině výkrmu, tj. od živé hmotnosti 350 kg a výše je vhodné skupiny rozdělit na max. 12 až 13 ks.
- Nechovat ve stájích společně zvířata různého pohlaví, a to bez výjimek.
- Hmotnostní rozdíly ve skupině by neměly tvořit více jak 25 až 30 kg,
- Doplnování zvířat do skupin je možné (vhodné), jen v prvních dnech po jejím sestavení.
- Pokud chovatel potřebuje doplnit již stabilní skupinu zvířat, měl by vždy zařazovat do skupiny více zvířat.
- Do kotců a stájí s boxy umístit pouze tolik zvířat, kolik je k dispozici boxů.
- Rozměrové parametry kotců a boxů musí odpovídat hmotnostní resp. věkové kategorii zvířat.
- Vždy vystájet všechna zvířata najednou, a to bez zařazování zvířat z jiných sekcí či kotců, která by mohla vyvolávat neklid a stresové situace skupiny před porážkou.
- Vyloučit společně ustájení zvířat rohatých a bezrohých.
- Vyloučit zvířata s nedostatečným vývinem včetně nemocných či agresivních.

III. Srovnání „novosti postupů“

Metodický list po dlouhé době uvádí praktické poznatky o kategorii skotu, která byla a je považována za „dobrou“. Zásady, které jsou zde zdůrazňovány, směřují k intenzifikaci produkce a jejímu zefektivnění, a to v podmínkách welfare chovu, správné chovatelské praxe, cross compliance atd. Tato forma předkládání poznatků je vysoce přijatelná pro chovatele, projektanty, pedagogy, ale i veřejnou správu.

IV. Popis uplatnění metodiky

Metodika je určena k přímé aplikaci v chovatelské, poradenské, projektové i pedagogické praxi. Autoři vytváří zásady a pravidla intenzivního výkrmu skotu, stanovují inovované rozměrové parametry ploch, žlabového tělesa, ustajovacích kapacit atd., které vyhovují podmínkám welfare, chovatelské praxe, cross compliance, tj. včetně ochrany životního prostředí. Objektivně uvádí přednosti a nevýhody všech uvažovaných technologických variant.

V. Seznam použité literatury

- Doležal, O., Pytloun, J., Motyčka, J.** Technologie a technika chovu skotu, 1996, SCHČSS, Praha
- Doležal, O.** Technologie a technika ustájení skotu. In: Bouška, J. et al: Chov dojeného skotu, Praha, ISBN 80-86726-16-9
- Brunsch, R. et al:** Rinderhaltung im Laufställen, 1996, ISBN 3-8001-4533-2

VI. Seznam publikací, které předcházely metodice

- Doležal, O., Kříž, M.** Technická doporučení - Informační list 01.05.02-11/1995, MZe ČR, 1993

Jména oponentů

Ing. Juraj Saksún, odbor živočišných komodit, Ministerstvo zemědělství ČR

Doc. Ing. Oldřich Motyčka, CSc. Svaz chovatelů holštýnského skotu, Praha

Z této edice již vyšlo

VÝZKUMNÝ ÚSTAV ŽIVOČIŠNÉ VÝROBY, v.v.i.

104 00 Praha Uhřetěves, Přátelství 815 • <http://www.vuzv.cz>

Ing. Stanislav Staněk

VÚŽV, v.v.i. Uhřetěves

Přátelství 815, 104 00 Praha

tel.: 267009612

e-mail: stanek.stanislav@vuzv.cz

Doc. Ing. Oldřich Doležal, DrSc.

VÚŽV, v.v.i. Uhřetěves

Přátelství 815, 104 00 Praha

tel.: 267009686

e-mail: dolezal.oldrich@vuzv.cz

Metodický list vychází z řešení výzkumného záměru MZE002701402

Obrazový materiál převzat z archivu autorů

ISBN 978-80-7403-024-6

© Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i.